

19.32x27.99	1/3	עמוד 144	את - את	02/07/2015	48581479-6
אח - 5153					

חולצה אלירן נרגסי
ד'קט פולגת

מבין שעובר עליו המון, אבל מעט מאוד מזה יוצא החוצה. הדבר הקשה הוא להבין שהילד שלך, מגיל צעיר, רוצה לשמור אזורים שיהיו נסתרים ממך. אבל זה מה ששחרר אותי." אבל מילא לא לדעת מה הילדים שלך עושים. "אני חושב שהדבר שמחריד אותי יותר מכל, הוא אי ההבנה שלי את עצמי, אי ההבנה שלנו את עצמנו, אי היכולת לשלוט בעצמנו", הוא אומר. "ובאמת בכל הספרים שלי יש רגע של התפרצות שאי אפשר להסביר אותו באמת". הבעיה היא שקוראים רוצים להבין הכל. הם מצפים שבז'אנר הבלשי יהיה פתרון לכל פשע. הם עלולים לצאת לא מסופקים, כאילו שמדובר בסקס בלי אורגזמה.

עולם מבלבל וסוחף שמבהיר פעם אחר פעם את האמת היחידה - בחיים אי אפשר לצפות את כל ההתרחשויות עד הסוף. "הצלחתי לכתוב רק אחרי שהילדים שלי נולדו", משעני מנמק את גישת הכאוס. "לא הצלחתי לכתוב עד אז כי לא הצלחתי להביא את עצמי למקום שאני יודע בו הכל על הסיפור ועל העולם שאני כותב עליו. אבל עם הלידה של הילדים הבנתי משהו. נולד לך ילד, אתה מטפל בו 24 שעות ואתה מבין שאתה לא יודע עליו כלום. הבן שלי גומר כיתה א' עוד מעט. אני מסיע אותו בבוקר לבית הספר, מחזיר אותו בערב ושואל אותו 'איך היה?'. והוא עונה לי 'היה כיף'. הוא היה שם 7-6 שעות, ואני

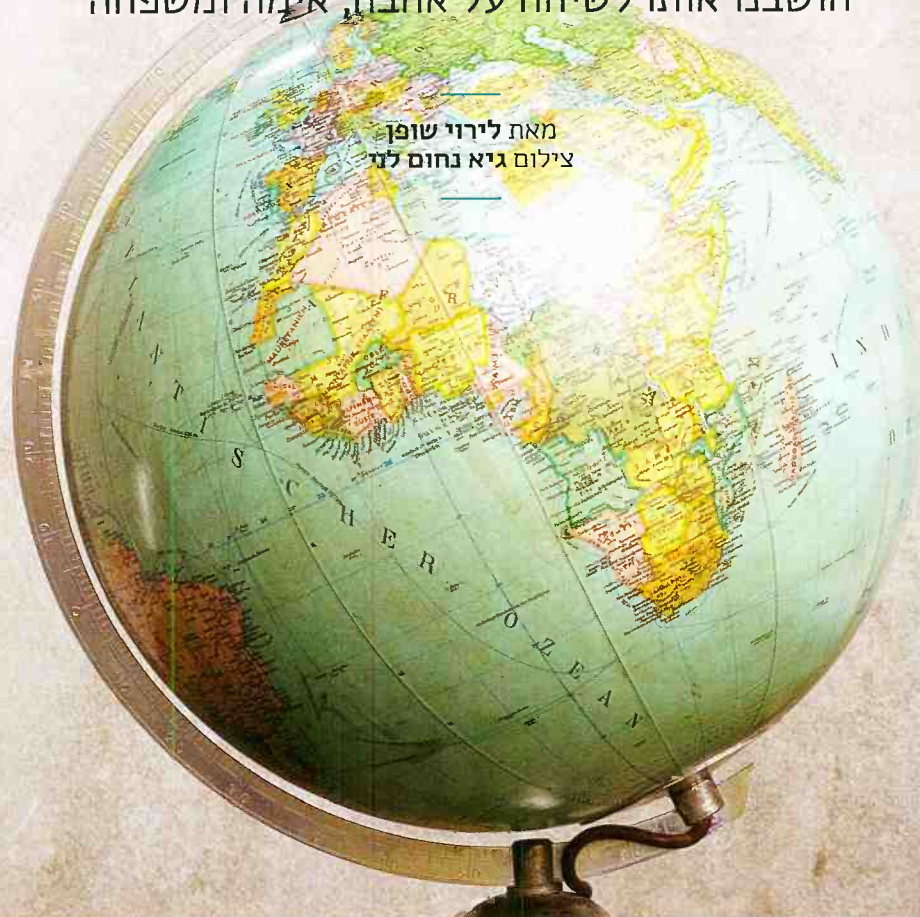
תה חושב שזה יכול להיות הבן שלה?" זו השאלה שמהדהדת ברגע קריטי בפתח ספר המתח החדש של דרור משעני ופותחת למעשה תיבת פנדורה המעלה שאלות מבעיתות על מהות קשרי הורים וילדים. במרכז העלילה הפעם לא רק חקירת רצח של גיבור הסדרה, השוטור אברהם אברהם, אלא גם אונס אלים באילת ובנקאית שמתמודדת עם בעל עתיר דחפים מבהילים. אך הספר השלישי מצליח להיות יותר מעלילת בלשים ערמומית. כמו בשני הספרים הקודמים, "תיק נעדר" ו"אפשרות של אלימות", גם בספר החדש, שזכה לשם המתעתע "האיש שרצה לדעת הכל" (הוצאת אחוזות בית), משעני בורא

19.42x27.05	2/3	עמוד 145	את - את	02/07/2015	48581481-9
אח - 5153					

תרבות ריאיון

לנפוש עם האויב

החדש של דרור משעני הוא ללא ספק ספר חובה במזוודה בכל חופשה קיצית. כדי שתיכנסו לעניינים הושבנו אותו לשיחה על אהבה, אימה ומשפחה

אכתוב רומן על פשעים שמעניינים אותי. המשפחה היא זירת הפשע הראשונה. זה המקום שבו כולם, בלי יוצא מן הכלל, נתקלים בפעם הראשונה באלימות. בין אם זו אלימות שמופנית כלפינו, ובין אם זו אלימות שמופנית כלפי אנשים אחרים בתוך המשפחה. ודווקא משום שהם בתוך המשפחה, אלה הפשעים הכי נוראיים שיכולים להיות".

"יש לנו איזושהי הנחה שקשרים בין הורים לילדים או בין אחים או בני זוג, הם קשרים שיש בהם רק אהבה או שאנשים רוצים רק את הטוב אחד עבור השני. אני באמת חושב שזה לא נכון. אני מערער על כך במובן הזה שלדעתי בתוך האהבה יש הרבה

"המשפחה היא זירת הפשע הראשונה. זה המקום שבו כולם נתקלים בפעם הראשונה באלימות. יש לנו הנחה שקשרים בין הורים לילדים או בין בני זוג, הם קשרים שיש בהם רק אהבה. זה לא נכון"

"יש בדמות עמימות שאני לא רוצה לפזר. זה המוקד של הספר. זה מקור הפחד, כי ממנה יכולה לנבוע האלימות. כל קורא שיהיה מתוסכל מכך שהוא לא מבין את המניעים של הדמויות, אני מציע לו להסתכל פנימה ולשאול אם הוא מבין את כל המניעים שלו עצמו - למה הוא עובד במה שהוא עובד, למה הוא גר איפה שהוא גר, למה הוא עושה את מה שהוא עושה".

עלילות הספר שלך מערערת קשרים משפחתיים כמו הורות או אהבה, כאלה שבדרך כלל איש לא מעז לערער עליהם. "הכי חשוב לכתוב על הפשעים שקורים באמת, על החיים שלנו. היה לי ברור שאני לא הולך לכתוב רומן על רוצח סדרתי. אני

20.07x27.25	3/3	עמוד 146	את - את	02/07/2015	48581483-1
אח - 5153					

שלושת הספרים בסדרת הבלש אברהם אברהם

תפקיד של שוטה הכפר, אבל הוא לא גיבור. הסיבה שאין פה ספרי בלשים בהחלט קשורה גם לעובדה שהמשטרה, מבין כל ארגוני הביטחון, היא הארגון הכי מזולזל, וזה קשור לעבודה שזה היה, ועדיין, ארגון מזרחי ביחס לשאר הארגונים. זה לא המוסד עם ההילה שלו, זה לא חיל האוויר."

אבל גם הגיבור שלך, איך נגיד בעדינות, הוא לא סקסי; בחלק מהמקרים הוא אפילו לא פותר את כל העלילה לגמרי.

"מה שחשוב לי זה שהקורא יודע יותר מאברהם. מה שיחודי בספרים הוא שברובם הקורא פותר את התעלומה לפני הבלש. בדרך כלל זה ההפך. הייתה לי בעיה עם הז'אנר הכלשי, שבדרך כלל מציב את הקורא בעמדה של נחיתות. אברהם התחיל מלמטה והוא צובר ניסיון. אני מקווה שבספר השמיני הוא יהיה חוקר משטרה לא פחות טוב מחוקרי משטרה גדולים בספרות, אבל הוא צריך את הזמן שלו להתפתח."

אם מדברים על התפתחות - בניגוד לשני הספרים הקודמים, משעני החליט להקצין את העלילה הבלשית אף יותר - חציו של הספר מסופר מזווית ראייתה של מלי בנגטסון, קורבן של אונס מהרד. איך מתכוננים בכלל לכתיבה על הנושא? "פחדתי. הדמות של מלי הייתה קשה מאוד

ארבעים פחות או יותר, שניהם מגלים אובססיה לספרי בלשים ושניהם נמצאים בזוגיות עם אישה שאינה ישראלית במקור - משעני נשוי למרתה, ואברהם מתגורר עם מדיאנקה, שהגיעה לארץ בעקבותיו מבדיסל. אמנם משעני עדיין מלמד קורס על ספרות בלשים באוניברסיטת תל אביב, אבל הוא המיר את הקריירה האקדמית בטייטל "סופר". "ויתרתי על הדוקטורט ובעצם פרשתי ממנו בגלל הספרים", הוא מספר על עבודת המחקר שלו, שהייתה נשכנית כמו ספריו - במסגרתה הוכיח כיצד אפשר לערער על דמות הבלש בספרים המפורסמים ביותר - או במילים אחרות, משעני היה עסוק בלהוכיח שהרוצח בסוף הסיפור הוא בכלל לא הרוצח. "היה משהו בכתיבה האקדמית שהיה קשה לי איתו מכל מיני סיבות. גם בגלל הקהל המצומצם. יצאתי הרבה יותר מסופק מהכתיבה הספרותית. באקדמיה אתה צריך להסביר כל דבר, ורציתי להיות מסוגל להגיד משהו מבלי לבדוק בלי הרף אם משהו אמר את זה כבר. רציתי לספר סיפור מבלי להיות אחראי אם הוא אמיתי או לא."

גם אם על הנייר נדמה שמשעני פרץ את הנוסחה להצלחה - שניים מהספרים מעובדים בימים אלה לסרט קולנועי ולסדרת טלוויזיה והם תורגמו ליותר מ-15 שפות - הרי שהוא עדיין כבול באתגר כפול: בישראל, באופן יחסי, ספרות הבלשים לא מפותחת וקשה להצליח בה, ואילו בחו"ל יש הצפה של כותבים בתחום הזה ותחרות גדולה מאוד. "התרגומים זה משהו שחלמתי עליו עוד מהספר הראשון. בישראל אין מסורת של סיפור בלשי, ותיארת לעצמי שההתקבלות שלהם תהיה מוגבלת. אלה ספרים כל כך מקומיים. פחדתי שמישהו שמתגורר מחוץ לחולון לא יבין אותם". אבל כאמור, דווקא הפחד הזה לא התממש. "הספרים נקראים ממש אחרת כאן ושם. שם מדברים איתי על הז'אנר ועל אם אני חורג או מחדש בו, ופה על משהו אחר לגמרי - על חולון, על הייצוג של ישראל."

אתה חושב שאין כאן הרבה ספרי בלשים או ספרי משטרה כי הדימוי של המשטרה כאן רחוק מלהיות מושא תשוקה? "לדעתי כן, לגמרי. זו אחת הסיבות. אין שום דבר סקסי בשוטרים בארץ. הרי הייצוג התרבותי הכי מובהק של שוטרים בארץ הוא השוטר אזולאי. זה שוטר שיכול להיות גיבור של קומדיה עממית, בתפקיד שהוא קצת

"הרגע שבו הילדים שלי יקראו את הספרים קצת מלחיץ אותי, דווקא בי אלו ספרים שעוסקים באלימות בתוך המשפחה. בגלל שהאפלה צומחת מתוך האהבה"

מאוד פעמים הרבה אלימות. זה מה שהופך את הפשעים האלה לכל כך נוראיים, כי הם נעשים בהקשר שאמור להיות מאוד מוגן. זו אלימות הרבה יותר מבהילה."

אתה לא חושב שאשמתך והילדים יגלו שאבא או לי לא כזה נחמד כמו שהוא נראה, שייחשפו לסיפורים שיש בהם אינטריגות משפחתיות וסודות אפלים? "אתה נוגע בנקודה רגישה. אישתי יודעת שאני לא נחמד כמו שאני נראה. הרגע שבו שני הילדים שלי יקראו את הספרים קצת מלחיץ אותי. דווקא כי אלו ספרים שעוסקים באלימות בתוך המשפחה. דווקא בגלל שהאפלה צומחת מתוך האהבה."

אתה לא מפחד שיחשבו שהכוחות האפלים האלו בסיפורים חיים ובעוטים כך? "הם לגמרי שלי. כל הכוחות האפלים והאמת היא שאני חושב שהספרים מאופקים מאוד. האפלה בשלושת הספרים שייכת לי. אני לוקח עליה אחריות. אני מלמד סדנאות בכתיבה בלשית ואני אומר לתלמידים - 'סיפור בלשי מתחילים לכתוב מהפשע. תמצאו פשע שאתם אוהבים, פושע שאתם יכולים להזדהות איתו', אחרת זה לא עובד. כל הפשעים בספרים הם שלי."

השוטר אזולאי לא סקסי

לא מעט פרטים ביוגרפיים משותפים למשעני ולגיבור שלו. שניהם גרו בחולון, שניהם בני

"המשטרה היא הארגון הכי מזולזל, וזה קשור לעובדה שזה ארגון מזרחי ביחס לשאר הארגונים. זה לא המוסד, זה לא חיל האוויר"

לכתיבה. היה לי חשוב לשמור עליה - גם מפני מה שכבר קרה לה, וגם לשמור על הכבוד שלה, על הכוח שלה. יכולתי לכתוב אותה מתוך השילוב בין כוח לחולשה שיש בה. מצד אחד, היא באמת עברה טראומה קשה מאוד שהיא עדיין לא מתאוששת ממנה; ומצד שני - יש בה מקום של כוח, היא ממשיכה למרות הכל. הקושי מולה היה לא משום שהיא הייתה רחוקה ממני אלא דווקא כי היא הייתה קרובה. יש בה מעין חשבון נפש של מישהי שיודעת את הסוף ומתחשבת עם כל הדברים האחרים: 'האם זה היה יכול להיות אחרת?'. זו שאלה שאני שואל את עצמי ללא הרף."